

Tantervi háló 2020 szeptemberétől
SZOCIOLÓGIA – ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület, képzési ág:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	alap
Képzési forma (tagozat):	nappali
A szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180
Az összes kontakt óra száma	1652
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:	Összefüggő nagygyakorlat nincs, csak kis óraszámú terepgyakorlatok
Szakfelelős:	Dr. habil. Fényes Hajnalka

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

- 1. Az alapképzési szak megnevezése:** szociológia (Sociology)
- 2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
  - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
  - szakképzettség: szociológia alapszakos szakelőadó
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist
- 3. Képzési terület:** társadalomtudomány
- 4. A képzési idő félévekben:** 6 félév
- 5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit
  - szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
  - a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
  - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- 6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szociológia alapszakos szakelőadók képzése, akik a megszerzett szociológiai alapismereteik birtokában segíthetik a tudásalapú információs társadalom megvalósulását, az életminőség javulását, az esélyegyenlőség feltételeinek javítását, a társadalmi demokrácia kiteljesítését, valamint a szociális integráció erősítését. Megszerzett elméleti alapismereteik birtokában képesek felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvető strukturális összefüggéseit, továbbá birtokában vannak azoknak a gyakorlati és módszertani alapismereteknek, amelyek mindezek feltárására, elemzésére és megértésére szolgálnak. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociológia alapszakos szakelőadó

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudomány, a társadalom alrendszerével, szerkezetével, rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal, a társadalmi folyamatokkal kapcsolatos fogalomkészlet fontosabb elemeit.
- Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományos értelmezéséhez az általános alapokat képezik.
- Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.
- Ismeri és érti a szociológia által vizsgált társadalmi jelenségek fontosabb működési mechanizmusait és normatív rendszereit, a társadalmi alrendszerek kapcsolódási viszonyait.
- Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataival kapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákat előidéző társadalomszerkezeti és kulturális okok működését.

- A gyakorlati elemzés szintjén átlátja a szociológiai kutatás folyamatát.
- Ismeri a társadalomkutatás módszertanának alapelveit, a legfontosabb kutatási módszereket és az alapvető adatelemzési eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz szükséges legfontosabb társadalomtudományi adatbázisokat, és elektronikus forrásokat.
- Ismeri a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását célzó legfontosabb programokat.
- Ismeri a társadalomtudományi kutatásra vonatkozó etikai követelményeket.
- Megfelelő szintű nyelvismerettel rendelkezik ahhoz, hogy legalább egy idegen nyelven kommunikáljon, szakmai anyagokat olvasson és megértsen.

b) képességei

- A mindennapi szakmai szóhasználatában precízen használja a szociológia alapfogalmait és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- Összegyűjti és feldolgozza a szociológiailag releváns információkat, alapszinten használja a korszerű informatikai eljárásokat.
- Kezeli és használja a társadalomtudományi adatbázisokat, a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat.
- Közreműködik a kutatási problémához illő kutatási módszerek kiválasztásában és alkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentését, a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását szolgáló komplex programok kidolgozásában és megvalósításában.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változásokra, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Következetesen elfogadja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetű csoportok iránti szolidaritás, az interkulturális tudatosság és tolerancia.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, továbbá a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Nyitott és egyben kritikus a szociológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaival kapcsolatban.
- Nyitott a kritikus önértékelésre és a szakmai továbbképzés különböző formáira.
- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Elméleti és gyakorlati tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.
- Önálló és konstruktív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Aktívan és felelősen vesz részt szociológiai kutatásokban vagy társadalmi problémák megoldására létrehozott csoportok munkájában, együttműködésre törekszik más tudományok, szakmák, intézmények képviselőivel és a felhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése és védelme érdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéleti részvétel, az esélyegyenlőség támogatása, a társadalmpolitikai kérdések iránti felelősség jellemzi.
- Felelősen betartja a kutatásetikai és publikációs normákat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet 18-54 kredit;

- szakszociológiák 18-54 kredit;
- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai 18-54 kredit;
- kutatómódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás) 36-90-kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapközzet megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

Záróvizsga követelmények

- A hallgató az abszolutórium (végbizonyítvány) megszerzése után tanulmányait záróvizsgával fejezi be.

A záróvizsga bizottság

- A záróvizsgát minden esetben bizottság előtt kell letenni.
- A záróvizsga bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van.
- A jelölt vizsgájának idejére meg kell hívni a diplomamunka témavezetőjét is.

A záróvizsgára bocsátás feltételei

- Záróvizsga csak záróvizsga időszakban tehető.
- Záróvizsgát akkor tehet a hallgató, ha diplomamunkáját határidőre benyújtotta és annak eredménye legalább elégséges.
- Új diplomamunka benyújtására kötelezett hallgató záróvizsgát legkorábban a következő záróvizsga időszakban tehet.

A záróvizsga részei

- A záróvizsga két részből áll, a diplomamunka védéséből és a komplex szóbeli vizsgából.
- Az adott évi záróvizsga követelményeit és a számon kérhető témakörök tematikáját minden esetben közzé kell tenni.

A záróvizsga eredménye

- A záróvizsga bizottság tagjai a záróvizsga mindkét részét (diplomamunka védése, komplex szóbeli vizsga) ötfokozatú osztályzattal értékelik.
- A záróvizsga akkor sikeres, ha mindkét elemének osztályzata külön-külön legalább elégséges.
- A záróvizsga végleges eredménye a diplomamunka védésére és a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegyek számtani átlaga.
- A záróvizsga eredményét minden esetben a záróvizsga bizottság elnöke hirdeti ki.

A záróvizsga megismétlése

- Amennyiben a záróvizsga bármelyik részének eredménye elégtelen, a záróvizsgát meg kell ismételni.
- Az eredménytelen záróvizsgának csak azt a részét kell megismételni, amely elégtelen lett.
- A záróvizsgát megismételni kénytelen hallgató záróvizsgát legkorábban a következő záróvizsga időszakban lehet.

A SZOCIOLÓGIA ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet:

27 kredit kötelező + 3 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/ kredit	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA1010BA	Szociológia I. (Bevezetés a szociológiába)	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	1.
BTSZA1020BA	Bevezetés a szociológia történetébe	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	–	1
BTSZA1040BA	Magyar társadalom I.	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	1.
BTSZA2010BA	Szociológia III. (Bevezetés a szociológia elméletbe, rétegződés és struktúra)	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA1010BA	2.
BTSZA2020BA	Miliók, szubkultúrák, életstílus	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	–	2.
BTSZA3030BA	Magyar társadalom II.	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA1040BA	3.
BTSZA4010BA	A jelenkori magyar társadalom (Hatalmi viszonyok, társadalmi konfliktusok)	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	4.
BTSZA4020BA	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	4.
BTSZA5050BA	Szociológiai irányzatok I	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA1020BA	5.
BTSZA6080BA	Szociológiai irányzatok II.	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	BTSZA5050BA	6.

Szakszociológiák:

24 kredit kötelező + 27 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/ kredit	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA1030BA	Szociológia II. (Családszociológia)	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	1.
BTSZA2030BA	Szegénység és társadalmi kirekesztettség.	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	2.
BTSZA3010BA	A helyi társadalom szerkezete (Településszociológiai elemzések)	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	3.
BTSZA3020BA	Területi egyenlőtlenségi viszonyok	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	–	3.
BTSZA5020BA	Társadalmi integráció Magyarországon	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	5.
BTSZA5030BA	Szervezetpszichológia	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	5.
BTSZA6010BA	A munka világa (struktúrák, változások)	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	6.
BTSZA6040BA	Gazdaságszociológia	2/3	Kötelező	Kollokvium	–	6.
BTSZA2080BA	A fogyatékosokkal élők	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	–	2.
BTSZA2090BA	Kisebbségek a társadalomban	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	2.
BTSZA2100BA	Szakszövegolvasó szeminárium I.	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	–	2.
BTSZA3080BA	Migrációs folyamatok	2/3	Köt.vál	Kollokvium	–	3.
BTSZA3090BA	Városzociológiai és	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	3.

	szociográfiai kutatások/filmszociográfia					
BTSZA3100BA	Faluszociológiai és szociográfiai kutatások/filmszociográfia	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	3.
BTSZA3110BA	Szakszövegolvasó szeminárium II.	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	3.
BTSZA4110BA	Közvélemény-kutatás, piackutatás	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	4.
BTSZA4120BA	A társadalmi elit a magyar társadalomban	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	–	4.

Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai:

24 kredit kötelező + 15 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/kredit	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA1050BA	A szociálpszichológia alapjai (Pszichológia III.)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	1.
BTSZA1070BA	Demográfia (társadalomstatisztika)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	1.
BTSZA2041BA	Társadalompolitika I.	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA1040BA	2.
BTSZA2070BA	Közgazdaságtudomány	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	2.
BTSZA4030BA	Jogi ismeretek	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	4.
BTSZA5010BA	Gazdasági integrációelméletek (Az európai integráció és az EU intézményrendszere)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	5.
BTSZA6021BA	Társadalompolitika II. (Foglalkoztatáspolitikai)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	6.
BTSZA6030BA	A munkanélküliség szociálpszichológiája	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA1050BA	6.
BTSZA1091BA	A művelődésszociológia alapjai	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	1.
BTSZA4090BA	A politikatudomány alapjai (Politikai rendszerek, értékek, ideológiák)	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	4.
BTSZA5100BA	Civil társadalom, társadalmi mozgalmak	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	5.
BTSZA5111BA	Digitális szociológia	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	5.
BTSZA5120BA	A kommunikáció és a tömegkommunikáció alapjai	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	5.

Kutatásmódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás): 57kredit kötelező + 12 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/kredit	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA1060BA	Metodológia: a tudományos kutatás alapjai	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	1.
BTSZA1080BA	Szakmai szocializációs tréning	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	1.
BTSZA2050BA	Szociológia IV. (Az interjútechnika alapjai)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	2.
BTSZA2060BA	Terepgyakorlat I. (Intézménylátogatás)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	2.

BTSZA3040BA	Tanulási és tanulmányírási készségfejlesztés	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	3.
BTSZA3050BA	Szociológia V. (A survey technika alapjai: adatgyűjtés)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	3.
BTSZA3051BA	Az interjúelemzés alapjai	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA2050BA	3.
BTSZA3060BA	A projekt munka alapjai I.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	3.
BTSZA3070BA	Terepgyakorlat II. A helyi társadalmi viszonyok elemzése	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA2060BA	3.
BTSZA4040BA	Szociológia VI. (A survey technika alapjai: adatfeldolgozás)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA3050BA	4.
BTSZA4050BA	SPSS I.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	4.
BTSZA4060BA	Terepgyakorlat III. (Összefüggő nyári szakmai terepgyakorlat kb. 60 óra)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA3070BA	4.
BTSZA4070BA	Terepgyakorlat III. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	4.
BTSZA4080BA	A projekt munka alapjai II.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA3060BA	4.
BTSZA5040BA	SPSS II.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA4050BA	5.
BTSZA5060BA	Terepgyakorlat IV.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA4060BA	5.
BTSZA5070BA	Terepgyakorlat IV. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	5.
BTSZA4041BA	A survey technika alapjai: adatelemzés	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA4040BA	5.
BTSZA6061BA	A táblázatkezelés alapjai (Excel)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	2.
BTSZA1100BA	Informatikai ismeretek, módszerek	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	1.
BTSZA4100BA	Konfliktuskezelési gyakorlatok	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	4.
BTSZA5090BA	A projektmunka alapjai III.	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	BTSZA4080BA	5.
BTSZA5091BA	A hálózatelemzés alapjai	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	5.
BTSZA6090BA	Kutatásseminárium	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	6.

Szabadon választható tárgyak: 9 kredit

Szakedolgozat: 10 kredit

Kód	Tantárgy	Óra/ kredit	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA5080BA	Szakedolgozati szeminárium I.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	–	5.
BTSZA6070BA	Szakedolgozati szeminárium II.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA5080BA	6.
BTSZA7000BA	Szakedolgozat	2/4	Kötelező	Gyakorlati jegy	–	6.